

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	660 K
Félévre	340 K
Negyedévre	170 K
Egy hónapra	60 K

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő
L. HORÁNT JÓZSEF
 Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR**
 Irodalmi és nyomdai részvénytársaság

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
 TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
 TELEFONSZÁM: 18

Sürgönyeim: Független Ujság Debrecen

Közgyűlést

tartott ma Debrecen város törvényhatósági bizottsága. A rekkenő hőségben alig kilencven városatya jelent meg a közgyűlési teremben. Különösen sok zsidó valásu városatya hiányzott, lévén a közgyűlés szombatra kitűzve. Pedig köztudomásu volt, hogy az hatalmas tárgvsorozatán kívül érdekességei, esetleg pikantériái is lesznek a mai közgyűlésnek, mert a „budapesti százak” részéről indítványozni fogják azt, amit maga Bethlen miniszterelnök kerekén visszautasított, a választóiog szűkítését és a titkosság eltörlését.

Meg kell állapítanunk, hogy a szenzáció elmaradt. Az indítvány elhangzott ugyan, de ki maradt belőle minden, amit a pesti kudarc után ki kellett hagyni és megmaradt valami semmitmondó frázisgyűjtemény, amely egyáltalában nem jelent állást foglalást a választóiog kérdésében és csupán flastromul szolgálhat azoknak, akik úgy vélik, hogy flastromra van szükségük a debreczeni választások után.

Ezzel kapcsolatban azonban egy valóságos és nagy szenzációja volt a mai közgyűlésnek. Mindazok a felszólalók, akik érzik és tudják, hogy egyrészt a választóiog kérdése ma nem aktuális, másrészt más fontos kérdések, drágaság, lakásügy, munkaalkalmak teremtése, termelés fokozása égetően aktuálisak, a közgyűlésnek azok a tagjai, akik nem a napi politika üzésében látják legfontosabb városatvai feladatukat, indítványozták a kérdésnek napirendről levételét. Azok azonban, akik tulontul exponáltak magukat a választás idején nem is pártok és pártprogramok, hanem egyes — nagyon kiváló és nagyon érdemes — jelöltek személye mellett, sokkal meszebbre mentek már el jóindulatu tévedésekben, semhogy a közvetítő indítványba belenyugodtak volna. Szavaztak és ez a szavazás kettészakította Debrecen város törvényhatósági bizottságának évek hosszú során át összeforrott, a józan haladást, megfontolt elhatározást a kurzus legvadabb diühögése idején is diadalmasan érvényesítő többségét. A debreczeni választás, amelyen ezek és ezek szavaztak le olyanok, akik a mai törvényhatósági bizottság megválasztásában részt nem vettek, megbontotta a törvényhatósági bizottság többségét és különválasztotta azokat, akik az

új közgyűlésnek is tagjai lesznek, azoktól, akik mai magatartásukkal kifejezésre juttatták, hogy Debrecen legközelebb választandó törvényhatósági bizottságának nem is kívánnak tagjai lenni. Mert ha maga a kurtán-furcsán keresztülment indítvány nem is mond semmit, de a mellette elhangzott felszólalások nyíltan kifejezésre juttatták, hogy itt nem a józan polgári megfontoltság, a haladásban való mértéktartás, a tiszteletreméltó konzervatívizmus az irányadó, hanem egy nyílt reakciós törekvés.

Mi tudjuk — és ez mialatt a közgyűlési teremben az hatalmas tárgvsorozatot pergették, az indítvány vezérlő hűvének az előteremben tett nyilatkozataiból is nyilvánvalóvá lett, — mi tudjuk, hogy ez a ma kifejezésre jutott nyílt reakció nem a szívéből, lelkéből fakad a legtöbbször azok közül, akik kifejezésre juttatták. Egyszerűen megmondhatatlan megnyilvánulása volt ez annak az elkeseredésnek, amely egy rosszul sikerült választási kampány után felgyülemlett azoknak a szívében, akik hosszú évek óta intézték a város ügyeit régi, nagyon régi megbízatás alapján, amely már régen lejárt, de amelyet a rendkívüli viszonyok miatt sem visszavonni, sem megújítani nem lehetett. Így elhették és élték bele sokan magukat abba a tévhitbe, hogy Debrecen népe ma is mögöttük áll és mikor ebben csalódások kellett, az elkeseredés ilyen nagyfokú kitörését emberi szempontból érthetőnek kell tartanunk.

Mi tudjuk és belátjuk ezt, azonban a választók nagy tömege nem ebből a szempontból bírálja el a történeteket, hanem arcultetésnek, keztyűvetésnek tekinti és a legközelebbi törvényhatósági választáson, amely már nem késhetik soká, meg fogja adni a feleletet.

És ha ez megtörténik, pedig alighanem megtörténik, nagy hiba lesz a város jól felfogott érdekei szempontjából. Nagy hiba lesz, mert azokkal együtt, akiket a haladás tényleg nem fog megtérni a közgyűlési teremben, ki fognak onnan maradni olyanok is, akiknek liberáliszmusa kétségtelen, megdönt hetetlen, de mert egy izgatott, heves választási küzdelemben alul maradtak, elkeseredésükben nem legyőzetésük okait keresik és igyekeznek kiküszöbölni, hanem személyiük ellent

akciónak tekintik a történeteket és válaszul a reakció karjaiba dobiák magukat.

Értékes és kiváló személyvek ezek, azonban a lezajlott választásokon több forgott kockán, mint egyes, akármilyen kiváló személyvek egyéni értéke: korcsizmák és rendszerek fölött döntöttek azoknál az urnáknál, ahol tiukosan szavaztak és az döntötte el a küzdelmet, hogy ki hova állott. Mi sem így képzeltük, de így történt és ha így történt, akkor ez azt jelenti, hogy a szavazók sokkal erősebb elhatározással álltak az urnák elé, semhogy személyi értékek befolyásolhatták volna őket. Ebből pedig csak az következik, hogy a szavazók akaratát respektálni kell és ha az téves, vagy tulzott volt, tettekkel és ténnyekkel kell helyesebb vagy mérsékeltebb utra vezetni őket, tettekkel és ténnyekkel kell beigazolni, demonstrálni előttük, hogy akiket politikai elhatározásuk nyilvánításánál

elhagytak, azok jót akartak és ezután is jót akarnak. Ez a választás konzekvenciája és aki, vagy akik ehelyett keserűséget halmoznak fel szívéikben és az elkeseredés szavára hallgatva cselekesznek, azok rossz uton járnak.

És mert rossz uton járnak, be'e kell nyugodniok, hogy ki maradjon a város jövő parlamentéből, amelynek pedig nem egyre közülük szüksége van. Ez a szükség, amelyet ők is éreznek, kell hogy a keserűség mérgét felolvassza szívéikben, régi éniüket visszaadja és visszatérítse őket arra a helyes utra, amelyen eddig jártak, amelyen előjártak. Amíg előjártak, lelkesen követte őket a tábor. Ha visszatérnek, még mindig az első közt lesznek, de ha más utra tértek és ott is maradtak, akkor csak azon veszik észre majd magukat, hogy ők ugyan mennek, de utánuk nem megy senki, mert amerre mennek, az nem a jövő utja.

A cár éli

Páris, július 8. (A Debreczeni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése). A Temps kopenhágai tudósítója előtt a cár Kopenhágában élő édestyúja a következő szerződés nyilatkozatot tette:

... Most nem mondhatok még semmit sem, de nemsokára ellő az idő, amikor talán nyíltan beszélhetek. Most csak annyit mondhatok, hogy a cár

él és Japánban van. Ez a hír már többször bejárta a világsajtót, de mindig megcáfolták. Most az anyacárné kijelentése után hiteit kell adni a hírek, bár nem feltétlenül. Fennáll ugyanis az a lehetőség is, hogy az anyacárné az orosz monarchista mozgalom megerősítésére dobta be a világsajtóba a cár megmenekülésének híjét.

Elkobozták a Szózatot és a Népet

Budapest, július 8. Főhivatalosan jelentik: Dr Medve Medves István bír. törvénybírói vizsgálóbíró a mai napon kelt B. I. 10115/1922. szám alatt kelt határozatával a Szózat című politikai napilap 1922. évi július 8-án kiadott számának bírói lefoglalását a Héjas Iván című közlemény tartalma miatt elrendelte.

Továbbá ugyancsak a nevezett vizsgálóbíró B. I. 10116—1922. sz. alatt kelt határozatával a Nép című politikai napilap 1922. évi július 9-ről keltezett számának bírói lefoglalását „Beszélgetés Héjas Ivánnal” című cikke miatt elrendelte. A vizsgálóbíró az ügyvédség indítványának megfelelően mindkét cikk tartalmában sajtó után elkövetett büntető és büntető feldőlése vétségének jelenségét látja fennforogni.

Az elrendelt lefoglalás fogantatása iránt a vizsgálóbíró után az ügyvédség a budapesti államrendrőség főkapitányát kereste meg.

Becsületügyi eljárás Héjas Iván ellen

Budapest, július 8. Héjas Iván volt tartalékos főhadnagy a hírlapokban megjelent nyilatkozata tárgyában illetékes helyről szerzett információ alapján közli a MTL, hogy az ismert téválláshoz képest, miután olyan körülmény nem merült fel, amelyből távolról is következtetni lehetett volna arra, hogy a nevezett angyal érdek vezette volna és így tehát a 32608. (XIII.) 1921.

körrendeletben foglalt feltételek nem forogtak fenn, tehát közkegyelemben volt részesítendő. A közkegyelemben való részesítés kizárja a bünvádi eljárást, valamint azt is, hogy az illető, a kegyelem elfogadása, vagy el nem fogadása tárgyában meghallgattassék. A trianoni béke folyamánvaként alkotott új honvédségi törvény szerint miú volt tartalékos tiszt ellen a becsületügyi szabályzat idevonatkozó rendelkezései lesznek alkalmazandók.

Debreczen dirigálja a választójogot

A pestiek elfogadtak egy választójogi tanácsadó feliratot

Debreczen város törvényhatósága ma reggel 9 órakor rendes közgyűlést tartott. A mai közgyűlésen történelmi jelentőségével lapunk vezető helyén foglalkozunk, a közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be:

Miskolczi Lajos főispán nyitotta meg a közgyűlést.

A pesti út

A polgármesteri jelentéshez Márk Endre szólott hozzá: Nagyon szerettem volna, ha a jelentésben bizonyos események benne lennének Engem és többeket nagyon érdekel az a nevezetes esemény, amellyel oly nagy dicsőséget arattak, a fővárosi utazás. Nem tudjuk, mikor és hogyan foglalkozhatunk e dicsőséges vállalkozással, mert ősszel már késő lesz. Szerettem volna, ha most tájékoztat bennünket erről a polgármesterhelyettes ur.

A szombat

Másik részét felszólalásomnak többször is szótartottam itt már. A polgármesterhelyettes ur is tudja hogy lehetőleg olyan napokra törekedtünk a közgyűlést kitűzni, amelyek egyik felekezettel sem zavar a maga vallásában és istentiszteletében. En az tanultam az édes apám falusi paróchiáján, hogy minden vallásfelekezettel egyformán tiszteletben kell tartani (általános helyeslés), mert azt még senki sem tudja, hogy mi vezet az Istennel üdvözülésre. Ugyáztudjuk, mint ha az újabb időkben bizonyos irányvonalakkal mindig szombatba tűzötték ki a közgyűlést. Ennek nincs semmi jogosult értelme. Itt körülbelül a har-

madrésze a közgyűlésnek zsidó vallásu, ők is várhatnak bizonyos figyelmet, hogy az ő vallásos érzelmeiket se sértsék. Kérem, hogy ezt a jövőben mellőzzék.

Elnök: A jelentés tudomásulvételre. Márk Endre: Nem kaptam felvilágosítást.

Csóka Sámuel: Beesületszavamra kijelentem, hogy semmiféle intenció nem vezetett akkor, amikor szombati napra lett a közgyűlés kitűzve.

Márk Endre: És a pesti út?

Csóka Sámuel: Tessék a száz polgárt megkérdezni, akik engem felkérték, hogy felvigyem őket. Ez nem tartozik a polgármesteri jelentéshez.

Márk Endre: Dicsőséges utazás!

Csóka Sámuel: Van olyan, amilyen dicsőséges multja van a volt polgármester urnak.

Nagyatádit nem féltik

Az új kormánytól és a kormány egyes tagjaitól érkezett bemutatkozó leiratok kapcsán a tanács javasolja, hogy a közgyűlés az új kormányt üdvözölje és hazafias munkájában támogatásáról biztosítsa. A közgyűlés úgy ezt a javaslatot mint a Rakovszky belügyminiszter leiratával kapcsolatos hasonló javaslatot elfogadja. A tanács ugyanezt ezt javasolja Nagyatádi Szabó István földmivélségi miniszter leiratával kapcsolatban is.

Degenfeld József gróf: Indítványozom, méltóztassék a leiratot egyszerűen tudomásul venni. *Üdvözölni semmi esetre sem.* (Általános helyeslés.)

A közgyűlés Degenfeld gróf álláspontjára helyezkedett és Nagyatádi bemutatkozó leiratát egyszerűen tudomásulvette.

Indítvány a választójogi feliratról

Dr. Vass Károly tanácsnok olvasta és társainak alábbi önálló indítványát:

A folyó év júniusában összeült nemzetgyűlésnek egyik legfontosabb feladatát képezi az új választójogi törvény megalkotása. Az országnak a veszített háború, a forradalmak és megszállás miatt előállott igen súlyos helyzetében kell ezt a törvényt megalkotni. Tudatában vagyunk annak, hogy ez milyen nehéz feladatot képez. Az egész nemzet életére kiható, sorsdöntő alkotás lesz ez, mely az ország újból való felvirágoztatását eredményezheti, ha azonban ez nem megfelelőképpen jön létre, ennek az ország végrontása lehet az eredménye. Mindenki, az eredményeket higgadtan és tárgyilagosan szemlélő és megítélő magyar embernek nagy megnyugvással kell, hogy szolgáljon azon körülmény, hogy ezt az alkotást az a kormány fogja előkészíteni, amelynek élén a nagy idők nagy embere gróf Bethlen István áll, ki törhetetlen hazafiságának és hivatottságának miniszterelnöksége alatt már annyi tanujelét adta. Az a nemzetgyűlés fogja megalkotni, amelynek túlnyomó többsége a gróf Bethlen István által kiszabott irány követését vállalja magáénak.

A törvény biztosítja a törvényhatóságok azt a jogát, hogy országos ügyekkel foglalkozhasson, azokra nézve megállapodását kifejezhesse és kérvény alakjában a törvényhozás elé terjeszthesse. Azt gondoljuk, hogy a fentebb elmondottakra való tekintettel Debreczen városának kötelessége, hogy ezzel az igen nagy fontosságú országos kérdéssel foglalkozzék és a maga nézetét kifejtve azt a kormányhoz és a törvényhozáshoz feltérjessze abból a célból, hogy a nagy alkotás létrehozásának munkájából a maga részét kivége. Erthető és igen helyes dolog, hogy a kisebb nemzetek a nagy nyugati államok életét figyelemmel kísérik és nagy alkotásaikban igyekeznek ahhoz alkalmazkodni. Ennek az alkalmazkodásnak azonban nem szabad szolgáinak lenni és egyszerű utánzásá silyedni. Minden nemzetnek magának kell megítélni, hogy a nálánál nagyobb és fejlettebb nemzetek intézményeiből mit és milyen mértékben szabad átvenni és hogyan kell azokat a maga speciális viszonyaira alkalmazni.

A nemrég, különösen a törvényhatóság városokban lefolyt nemzet-

gyűlési választások előre vetették az árnyékát annak, hogy a mai választójogi rendszer fenntartása milyen veszedelmeket rejt magában és minden tárgyilagosan gondolkodó embert meggyőzhetett arról, hogy a veszített háború, forradalmak és megszállás után még mindig forrongó Csonka-Magyarországon a megalkotandó választójogi terjedelmének és a szavazás módjának nem a győztes nyugati államok példájára, nem is a teória szerint kell igazodni, hanem az ország és a nemzet különleges helyzete és különleges viszonyai kell, hogy erre nézve irányadók legyenek. A nemzetgyűlésnek különös gondot kell fordítani arra, hogy az új választójogi törvény olyan legyen, hogy annak alapján csak hazafias és tanultságalknál és szellemi képességeiknél fogva vezető szerepre hivatott egyének kerülhessenek be az alkotmány sáncába.

Mindezek alapján indítványozzuk, hogy írjon fel a törvényhatósági bizottság a nemzetgyűléshez és a magyar királyi kormányhoz az iránt, hogy az elmondottakat a választójogi törvény megalkotásánál figyelembe venni méltóztassék. Egyidejűleg indítványozzuk, hogy ezen felirat hasonló szellemű felirattal való támogatás céljából az összes törvényhatóságoknak megküldessék.

Debreczen, 1922 július 2.

Teljes tisztelettel

Ungváry József, Balogh István, Poroszlay László, Nagy József, Sztankay F. Béla, dr. Szabó Mihály, Pálfi

Gábor, Eky József, Sesztina Jenő, Kertész Imre, Csanak János, Kernhoffer József, Schlachta János, Kontsek Kornél, Kaszanyitzky Andor, Uhlarik Béla, Gyarmathy Miklós, dr. Kiss Gyula, dr. Nyíri Ernő, Bosznay Dezső, Kenyeres Károly, Bakóczy Gábor, Rickl Antal, Polgári József, ifj. Jóna János, Benkő János, Nádudvary Lajos, Félégyházy János, Willheims Emil, Than Gyula, Komlóssy Dezső, Kemény Mór, dr. Kőlesey Sándor, Kertész István.

Az indítvány felolvasása után

Balogh István

emelkedett szólásra és indokolta meg, hogy mi vezette őt és társait az indítvány benyújtására. Látjuk azt a szomorú eredményt — ugymond — mely bennünket a választásokon ért és lehetetlennek tartjuk, hogy Debreczen város polgársága a nemzetgyűlésben egyáltalán ne legyen képviselve.

Szöllős Dezső: Hát ki választott?

Vegyék le a napirendről!

Márk Endre: Nem lehet itt tagadni, hogy még mindig a forradalom utórezgéseiben vagyunk. A forradalmak kitérését megelőzőleg itt már beadott egyszer ötlesterület egy indítvány, hogy el kell venni az ugynevezett papi javakat. A háboru javában dult még akkor. En az öreg ember tapasztalataival előálltam és egy pár hasonló gondolkodásu öreg, tapasztalt ember szintén hoztam csatlakozott és azt mondtam, nem helyes most, a háboru alatt ezzel foglalkozni, hogy micsoda vagyonokat és kiktől szedjük el. Először végezzük be a háboru utáni ügyeket, akik az indítványt aláírták, gondolkodjék meg, mielőtt így szembeállítanánk az összes lakosságot egymással, a várost szembe az ország közvéleményével! Ne méltóztassék ezt az indítványt tárgyalni! Vegyék le a napirendről! Lesz erre majd idő. Amikor elérkezettnek látom, én magam fogom kérni, hogy foglalkozzunk a választójoggal és gyakoroljuk felirati jogunkat.

Magoss György: De nem ezért! Márk Endre: De kiüztél a nagy felekezeti békétlenség, felkavarta az egész országot s ma úgy állunk, hogy a felekezeti béke felzavarása folytán nem tudunk rendbejönni semmiképpen. Ilyenkor mindenkomolyan gondolkodni embernek, aki a hazáját igazán szereti, azon kell először gondolkodni, miként tudjunk egymással békeségre jutni.

De ha egy választás után nyomban azzal kezdjük, hogy itt deputációkat menesztünk a fővárosba és hogy ott milyen eredményt értek el és milyen beszéddel érték el, azt már önkre bízom. Jól tudjuk, hogy mit mondtott rá a miniszterelnök ur. Debreczen bizony nem szerzett vele semmi dicsőséget. Nem volt arra semmi szükség, hogy Debreczen e kérdésben megint meghurcolják. Mert ez a város folytonosan annak van kitéve, hogy egyesek fékezhetetlen becsvágya minduntalan meghurcolásnak tegye ki.

Ha a választás már régen elmúlt volna, a választás utáni beadványokat már elintézték volna, ha már bizonyos nyugalom a belső kérdésekben elkövetkezett volna, akkor talán tárgyalhatnánk ilyenekről. De mikor az nem jut eszébe senkinek, hogy menjünk fel és kérjük a miniszterelnököt, a kormányt, mindenkit, aki e kérdésben szólni tud, hogy ezt a csonka országot elvégre valamiképpen hozzák rendbe, hanem más törvényhatóság által kell, hogy Debreczen erre rájöjjön, akkor nem válik valami nagy dicsőségünkre, hogy nyomban a választás után felmegyünk és néhány ezer ember érzékenységét kihívjuk. (Nagy zaj.)

Van arra szükség, hogy itt megint belső békétlenséget szítsunk? (Nagy zaj.) Nem helyes a tüzzel játszani, mert az sokszor olyan emberek kezét égeti meg, akinek erre nincs szükségük.

Mit akarunk mi? A választójogi szükítést, revízióját? Van ennek valami értelme? (Nagy zaj Felkiáltások: Van! Nincs!)

Ma nem. Égügy nem, mint annak idején a szekularizáció kérdésének. Ez is ilyen kérdés, amely most bennünket egymással szembeállít. Azok,

akik jónak látták ugy szavazni, mint ahogy szavaztak, vagy cselekedtek, amint ők hazafias érdekből gondolták, vagy ahogy — mondjuk, én megengedem azt, hogy mások befolyása folytán. De tegyük csak a kezüket a szívükre, vajjon nem mindnyáian igyekeztünk egyik-másik polgártársunkat így, vagy úgy befolyásolni? Hát ezért baj van? Hiszen ez a legkisebb jogunk, hogy egymást kapacitálhassuk. De a megtörtént dolgok után egymás ellen kihívásokat csinálni nem helyes, ezt nem engedhetjük meg. (Nagy zaj.)

Kérem azokat az urakat, akik az indítványt aláírták, gondolkodjék meg, mielőtt így szembeállítanánk az összes lakosságot egymással, a várost szembe az ország közvéleményével! Ne méltóztassék ezt az indítványt tárgyalni! Vegyék le a napirendről! Lesz erre majd idő. Amikor elérkezettnek látom, én magam fogom kérni, hogy foglalkozzunk a választójoggal és gyakoroljuk felirati jogunkat.

Indítványozom, méltóztassék a beadott indítványt a napirendről levenni. (Éljenzés és taps Nagy zaj.)

Benkő János

Mint a közgyűlés egyik közkatónája igen ritkán szoktam igénybe venni türelmüket és most is rövid leszek. Mint az előttem szóló ur mondtotta, tisztelni kell azoknak a meggyőződését, kik ellenkező nézetet vannak, de ugyanezt mi is elvárhatjuk. Ennek a generációnak a szegye, hogy Magyarország csonka lett. Ezzel a Csonka-Magyarországgal tovább kísérletezni nem szabad. A magyar nép nem értett meg arra, hogy titkosan szavazzon.

Közbeiktások: Nem áll, nem áll! Benkő János: Kéri, hogy türelmemmel hallgassák meg, majd így folytatja Sok ember nem is tudta, hogy mi az a titkos szavazás. Beszélt olyan emberrel, aki csak azért szavazott valakire, mert szomszédja is arra szavazott. A titkos szavazás azonkívül izgalmat kelt. Legyenek meggyőződve az urak, hogy a kormány a fokozott haladás mellett van, de ha minden város cserben hagyja, mert sokan vannak, akik aláírták meggyőződés szerinti(?), de szavaztak másra a titkos terror miatt(?). Az a baj, hogy a polgárság nincs megszervezve, egyélesen fellépni nem tud és nem is fog tudni. Megfizeti az adóját és elvárja, hogy a kormány a rendőrséggel gondoskodjék a nyugalomról. Azonban a forradalmak elrontották a kövizszo-nyokat, az államhatalom nem elég, a polgárságnak kell jobban szervezkednie. Nyugodtan kell fejlődnünk addig is, míg visszavivhatjuk az integritást és ehhez segít bennünket ennek az indítványnak a sikere

Szántó Sámuel

A ma beadott indítvány azt a furcsa látszatot kelti, mintha a legközelebbi választás incidensekből állt volna elő (Ugy is van!), mintha itt holmi mosakodni valónk lenne, mintha itt némelyek igazolni akarnák, hogy nem ők voltak a rossz gyerekek, hanem mások.

A választójog igen fontos kérdés. De még a legszelebb választójog sem orvosság minden baj ellen s el tud képzelni viruló gazdasági életet szűkebb választójog mellett is. Ugy látszik, itt is az ingahasonlatot kell használni, hiszen Debreczen törvényhatósága ebben a terebben az általános választójog mellett egyhangu határozatot hozott már. Nem lenne tehát helyes, hogy most az utolsó választás után...

Félégyházy János: A hibát mindig ki lehet közzölni!

Szántó Sámuel: Ne szaporítsuk a ki lengések számát azzal, hogy most megint olyan határozatot hozunk, a

Impregnált- és gummiköpeny-különlegességek nagy választékban érkeztek. Kirakat megtekintését kéri Linoleum Áruház Ferenc József-ut 58.

KONGZ fest és mindenmü ruhát gyorsan és kifogástalanul DEBRECZEN, PÉTERPIA 30., ARANY JANOS 10.

Férfi-, fiu- és gyermekruhát Gerő Ernőnél,

tartós és divatos kivitelben, nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat

Debreczen, Piac-utca 69. szám alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett.)

A cégre tessék ügyelni!

Szabadkán elfogták a pokolgépes merénylet másik tettesét is?

Szabadkáról jelentik: Néhány héttel ezelőtt a szabadkai rendőrség elfogta Balla Gézát, kit az Erzsébetvárosi Kör ellen elkövetett bombamerénylettel gyanúsítottak. A szabadkai rendőrség tovább folytatta a nyomozást és tegnap ismét elfogott egy embert, akinek a nevét egyelőre a nyomozás érdekében titokban tartják. Ez az ember beismerte, hogy ő is részt vett az elkövetett merényletben, a szerepe az volt, hogy a merénylet ideje alatt bombával felszerelve az utcán tartózkodók és abban az esetben, ha a rendőrség elfogja a tetteseket, a bombát a tömeg közé dobja, hogy pánik törjön ki és így társai szökését elősegítse. A nyomozás tovább folyik.

az egyikre, akár a másikra. Azt mondja nekem: Hát kérem, ügyvéd ur, téved, mert én Györkire fogok szavazni. (Felkiáltás: Szegyelheti magát!) Hát ismeri méltóság asszonyom Györköt? Nem kérem. De én nem akarok 5000 koronás buzára szavazni. (Nagy zaj.) Hiába magyaráztam neki. A tény az, hogy a teljes gazdasági leromlás, a nyomorral való küzdelem az oka, ha azt mondja a nyomorgó tisztviselő, egye meg a fene, kiöntöm a bosszumat a szavazásnál.

Ha ezek az okok megszűnnek, ha nem lesz, ami elkieserítés különben konzervatíván gondolkodó ezer és ezer embert, akkor jöhet akármilyen választójog, egyenlő, általános, titkos, Debreczen polgárainak óriási tömege a polgári erőt fogja megmutatni. Teljes megnyugvással szavazok arra, hogy ezt az indítványt vegyük le a napirendről.

Bakóczy Gábor reilektál még a drága buzára történt hivatkozásra, a mely — ugymond — kihozta sodrából, majd

a zárszó

Jogán Mánk Endre szólott még egyszer. A felszólaló urak tisztázták a helyzetet. Ugy Balogh István, mint Benkő János teljesen nyíltan megmondták, hogy az ok az, hogy a debreczeni választás eredményét reparálni kívánják. Itt tehát bizonyos retorzióról van szó. Van erre szükség. Egyebet nem tudtak mellette felhozni, a szükségességet ki nem mutatták, mert ez nincs is meg. Majd ha itt csend és békeség lesz, akkor beszélünk róla. De a magunk körében szítsuk a békéltenséget, retorziókat csináljunk, mert magunk mülasztottunk? Ha nem voltam óvatos, türjem a konzekvenciákat, de hogy ezért többi embertársaimat ingereljem, annak semmiféle hazafias és elfogadható értelmét nem látom. Nincs e javaslatnak semmi szükség, helyessége, célszerűsége. Kérem méltóztassék a napirendről levenni és e kérdésben a

névszerinti szavazást

elrendelni. Elnök elrendeli a szavazást úgy, hogy akik a napirendről való levétel mellett vannak, igennel, akik ellene vannak nemmel szavaznak.

A napirendről való levétel mellett szavaztak: Bacsó Dezső, Bernfeld Sámuel, Biczó Dezső, Emerich Zsigmond, Frank József, dr. Freund Jenő, Kertész János, Króh Vilmos, Lencz Géza, Lindenfeld Jenő, Márk Endre, Pálfi Gábor, Rankay Jenő, Schwartz Vilmos, Steinfeld István, Szántó Sámuel, Szöllös Dezső, Ullmann Imre, Weisz Bertalan, Zelinger Ede, összesen 26-an.

A napirendről való levétel ellen szavaztak: Aczél Géza, Ary Lajos, Balogh István, Benkő János, Bosznay Dezső, Csapó Lajos, Csáky János, Csobán Endre, Csóka Sámuel, Csürös Ferenc, Dóczy Emil, Ekly József, Félégyházy János, Haendel Vilmos, Horváth András, ifj. Horváth János ifj. Jóna János, Kardos László, Kecskés István, dr. Kemény Mór, Kernhoffer József, dr. Kiss Gyula, Kiss Kálmán, Komlóssy Dezső, Kondor Kálmán, Kontsek Kornél, Kovács Kálmán, Kiss Sándor, Lehmann László, dr. Magoss György, Marton Gyula, Mayer Jenő, Medgyaszay Miklós, ifj. Nagy Lajos, Nagy Pál, Németh Nándor, dr. Nyiry Ernő, Nagy Sándor, Polgári József, Poroszlav László,

Rochlitz Arthur, Rostás István, Rottler Ernő, Salánky Ferenc, Sebestyén Lajos, Somossy László, Szabó Elek, dr. Szabó Mihály, Sztankay F. Béla, Surgóth Jenő, Tatay Zoltán, Uhlarik Béla, Varga Elemér, Varga Imre, dr. Vass Károly, dr. Vásáry István, Vilmányi Imre, Wilhelms Emil, Zöld József, Bruckner Ernő, összesen 69-en.

Ergo elfogadták...

Elnök A szavazás eredményénél fogva az indítvány nem vétetik le a napirendről, hanem tárgyaljuk. Méltóztatnak az önálló indítványt elfogadni?

(Felkiáltások: Elfogadjuk! Márk Endre: Elnöki enunuciációt kérek!) Elnök: Elnöki enunuciációt kérek!

(Felkiáltások: Szavaztunk! Nem vetjük le a napirendről! Feltették a kérdést)

Márk Endre: Ráérek. Én az elnöki enunuciációt várom.

Elnök: Miután a többséget megállapítottam, határozatilag kijelentem, hogy a közgyűlés az indítványt elfogadta.

Márk Endre: Így nem lehet szavazni!

Ekly József: Obstruálni akarnak? Elnök: Csendet kérek!

Mánk Endre: Rendben van!

A városatyák állandó nagy zajban tudnak ki a teremből úgy, hogy a legközelebbi tárgy előadásából nem lehet hallani semmit. Rövid szünet után a közgyűlés megkezdte a szürke tárgysorozat tárgyalását.

Tőzsdei magánforgalom

Az értékpapírpiacon igen szilárd volt, nagyobb hemelkedések azonban nem voltak. Rima 4100—4200, Államvasut 17100—200, Salgó 14550—850.

A valutapiacra az igen szilárd irányzat mellett a hangulat nagyon ideges volt s ez az árfolyamokban meglehetősen hullámzást idézett elő. Dollár 1258—1335—1332, márká 266—260, szokol 2785—3000, osztrák korona 570—575, lei 718—740, dinár 1440—1500, Bécs 560—565, Berlin 256—255, Prága 2780—2980, Zágráb 370—385, Bukarest 725—740, Zürich 245—250, Páris 98—104, Milano 54—58, Newyork 1275—1340.

DOLLÁR és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárol, idegen kifizetéseket legolcsóbban esztrák RANKA banktróda, Dégenfala-tér 8. Telefon 229.

Zürichi devizák:

Zürich, július 8. (Zárlat.) Berlin 099 és fél, Holland 202 és fél, Newyork 523 és fél, London 2329, Páris 4160, Milano 2332 és fél, Prága 114, Budapest 40, Zágráb 157 és fél Varsó 10 és háromnegyed, osztrák bélyegzett 2 és fél.

Terménytőzsde.

A külföldi fizetési eszközök rendkívül áremelkedése és a kínálat nagy tartózkodása következtében a mai tőzsde forgalma igen szilárd irányzat mellett bonyolódott le. Az összes cikkek több száz koronás árnyereségek-re tettek szert. A fővárosi malmok nem vásároltak. Vevők a vidéki malmok és a közvetítő kereskedelem, különösen szilárd a zab és a buza. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 4675—4700, egyéb 4650—75, rozs 3600—625, takarmányárpa 3800—900, sörárpa 4000—4100, zab 4900—5100, tengeri 4050—4100, repce 10000—10200, korpá 2775—2800.

mely sem az ország általános elfogásával, sem az európai elfogással nem egyezik, de magának a kormánynak a felfogásával sem egyezik. (Nagy zaj.)

Magoss György: Majd meglátjuk! Szántó Sámuel: Sokkal fontosabb az országot fenyegető óriási veszedelem, amelynek órvénye elnyeléssel fenyeget. Az irtózatos drágaság ez, amelyet újabb rendeletek, így a lakbérrendelet is, csak növelnek. Ezzel kell foglalkoznunk és nem a választójoggal, nem azokkal a kérdésekkel, amelyek bennünket elválasztanak.

Egy új jelszó van most keletkezésben, amely irtózatossá veszedelmek lehetőségét rejti magában. Ez az aranyparitás. Effele törekszik a gazda, már túlhaladta a kereskedő, most már az adót is az aranyparitás alapján akarják kivetni. Csak az következik még, hogy a tisztviselő is az aranyparitás szerint követelje a járandóságát és akkor olyan óriási pénztömegek lesznek forgalomban, amelyek a pénz értékét teljesen lerontják. Ezekkel a fontos kérdésekkel kell most foglalkoznunk. Csatlakozik Márk Endre indítványához.

Ekly József

Csodálkozik azon, hogy a tudodal szerint az indítvány nem aktuális. Talán csak nem akkor lesz aktuális, amikor a nemzetgyűlés már letárgyalta? (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Igen, akkor, amikor ott tárgyalják!

Ekly József: Most kell nekünk a kormánynak alulról támogatást adni akik arra a meggyőződésre jutottunk, hogy vannak bizonyos káros elemek, akiket ki kell küszöbölni. A központi választásnál nem volt arra idő annak felülbírlására, kinek legyen választójog. (Nagy zaj.) Adóhivatali kis tisztviselők úgy intézték el, ahogy jónak látták. (Zaj.) Nagy adót fizető polgárosszonyok kimaradtak, mikor közösháztartásbeli munkások úgy írták be magukat, hogy önálló háztartásuk van és szavazati jogot kaptak.

Ha nincs 5000 ilyen szavazó az első kerületben, akkor egy sincs. Ellenzi a napirendről való levételt.

A választójog nem aktuális

Freund Jenő: A választójog kérdésében meglehetősen konzervatív álláspontot foglalok el. Ha annak idején erről szó lesz, akkor hozzászólok én is, ma azonban nem tartom szükségesnek. Utalok a deputációnak adott miniszterelőki válasza. A miniszterelnök a parlamentben kifejtette, hogy ez a legnehezebb kérdés. Nézzük meg az ország összes lapjait, hogy vajon egyetlen lap is foglalkozik-e most ezzel a kérdéssel. Mikor minden ember arra gondol, mi lesz holnap, mikor azt látjuk, hogy az ország a vagyoni tönk szélére jut, akkor kell nekünk innen Debreczenből megindítani ezt a kérdést?

Az Ekly által felhozott érvek nem indokoltak ezt. A központi választmány nem alkalmas arra, hogy 3400 ember választójogát felülbírálja. Az volt a baj, hogy a rendelet az utolsó percben jelent meg. Akárhány intelligens uriember, uriaszony nem volt bent a listában a központi választmány annak az oka? Hát mért nincs annak a polgárembernek annyi kötelességtudása hazája iránt, hogy elmenjen megnézni, van-e választójoga? Ha a polgár úgy teljesíti a haza iránti kötelességét, mint a munkások a maguk osztályvédelméért, akkor nem történik ilyesmi...

A debreceni választások óriási meglepetést keltettek. De ha én rosszul gazdálkodom a szőlőmben és elpusztítja a peronoszpóra, akkor ki kell irtanom a szőlőtököt? Nem a peronoszporát kell kiirtanom? (Ugy van!) Tele van az ország peronoszporával! Semmit nem teszünk a gazdasági megerősödésért. A nyomor napról-napra emelkedik. Elmondok egy esetet a választás előtti napról.

Egy igen magas állású debreczeni tisztviselő feleségével beszéltem az I. kerületben. Mondtam neki milyen jó dolga van, mert az első kerületben 2 polgári jelölt is van szavazhat akár

Baja Mihály amerikai levele

Baja Mihály debreceni református lelkész hónapok óta kint van Amerikában és mint Baltazár Dezső püspök hűséges segítő társa, buzgó részt vesz a gyűjtőbizottság munkájában, amelynek különben is ő az ügyvezető titkára.

Junius 23-án kelt levele szerint, amely július 7-én érkezett Debreczenbe, nagyon kedvező jelek között folyik a gyűjtés; már több mint 5 millió koronát gyűjtöttek a református egyház és iskolai célokra, de ez még csak a kezdet kezdete.

Baltazár és kísérete a levél keltekor indult New-Yorkból tovább a nagyobb amerikai városokba. Ez a körút 6 hétig fog tartani és tulajdonképp ettől várják az igazi eredményt. A körútba annyi város és annyi magyar egyház meglátogatása van fölveve, hogy Baltazár és kíséret csak augusztus közepén gondolhatnak a visszatérésre.

Baja Mihály levelén egyébiránt deris és bizakodó hangulat vonul végig.

Csodaszép nyári különlegességek

érkeztek az

ARANY-BIKA divatházba,

(Bika épület)

Valódi francia divatgranadinok és selymek, mosó batistok, voál és kartonok, zeffrek és vásznak. Eponge szövetek, angol gyapjú coverkot, Berbery- és skót szövetek, furdóruhák, férfi- és női fehérművek, harisnyák és pipere cikkek nagy választékban.

Rendkívül olcsó árak! Férfi ruhák mérték szerint rendelésre készülnek.

Saját készítésű

fehérneműek

készen és mérték szerint

Herman és Friedman

PIAC-UTCA 10. SZÁM, BIKÁVAL szemben.

Írógép

és összes kellékkel, írószer-ek legolcsóbban eredeti gyári árakon

Ardó Miklósné

írógép cégnél

Simonffy-utca 2/a.

Telefon 13-53.

Lüster és férfi-

ruha vásznak

Feldheim Dezsőnél,

Piac-utca 67. szám alatt.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle nagyrészt és könyvtárban kaphatók a HEGEDŰS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legolcsóbban hivatalban 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

Rézgálic, raffia és motorbenzin

kölcsön vashordókban érkezett és legolcsóbban kapható Ullmann Salamon kereskedelmi részvénytársaság fűszer és gyarmatúru nagykereskedésében Piac-u. 69.

Héjjas levele a Ház előtt Óriási vihar Apponyi beszéde miatt

Budapest, július 8. A nemzetgyűlés mai ülésén megválasztották a lakásrendelet és a drágaság ügyében kiküldött 33-as bizottság tagjait, majd az indemnitási vitát folytatták.

Berki Gyula: A választások törvényességéről beszél, majd ellenzéki közbeszólások kapcsán rátér Héjjas Iván ma közölt nyilatkozatára. Héjjas Iván nyilatkozata...

Közbeszólások baloldaról: Nemzeti hős!

Berki Gyula: Ez a levél teljesen távol áll a kormány céljaitól, Pusztán magánnyilatkozat és az ahhoz fűzött reflexiók...

Rassay Károly: Miért nem kobozták el?

Berki Gyula: ...nem alkalmasak arra, hogy a haza sorsát javítsák. Ezzel a nyilatkozattal szemben meg kell indítani a legszigorúbb eljárást.

Pikler Emil: A Népszavát már rég elkobozták volna!

Berki Gyula: Nem vállalunk közösséget ezzel a levéllel.

Fábián Béla: Mondja ezt a miniszterelnök ur!

Berki Gyula: Felkérem a miniszterelnök urat, intézkedjék e nyilatkozattal kapcsolatban, mert az ellen az egész Magyarország együtt érez és az a levél a közvéleményt...

Fábián Béla: Lázba hozza.

Berki Gyula: ...lázba hozza. (Derűtség.) Meg vagyok győződve arról, hogy a miniszterelnök ur ebben az esetben az abszolút igazság elve szerint fog rendelkezni.

Majd Dénes Istvánnal polemizál és az ellenzék állandó közbeszólásai közben fejezi be beszédét. Utána

Bethlen István miniszterelnök áll fel:

— Berki képviselőtársam szóváltotta Héjjas Iván nyilatkozatát és a Szózat mai vezércikkét. En a magam részéről a vezércikk tónusát a legelhibázottabbnak tartom. Nem szolgál az ország kedélyének megnyugtatóására. Azonnal felhívtam az igazságügyminisztert, hogy az ügyesség nyomában rendelje el a vizsgálatot a cikkben foglaltak ellen. A Szózat vezércikkének az a mondata, hogy Héjjas rendelete nem az első és nem az utolsó, megteremthetett a forradalmi időkben, ma azonban lehetetlenség és az eljárást a legszigorúbban meg is fogom indítani.

Rakovszky: Mi lesz Héjjasjal? (Zajos taps a baloldalon. Ismételt felkiáltások: Mi lesz Héjjasjal?)

Fábián Béla: Ki a magyar miniszterelnök? Héjjas, vagy Bethlen?

Bethlen István, aki beszédét befejezte, legyint a kezével.

Rakovszky közbekiált: Héjjas nem merik bántani. Már harmadszor csinál ilyeneket!

Rakovszky: Tudja Héjjas, mit csinál! (Jobbról taps, balról nagy zaj.)

Apponyi Albert:

Az a meggyőződése, hogy Magyarországnak már van törvényes királya, akit megkoronázásában csak vis maior gátol. Bár törvénytelennek tartja azt a rendeletet, amelynek alapján a nemzetgyűlés összeült, az országnak a mai anyagi krízisből való megmentése érdekében hajlandó fegyverszünetet kötni kormánnyal és a kormánypárttal. Ennek azonban feltételei vannak. A legkevesebb, hogy legalább minden üldözés megszűnjék. Az ellenzéki szavazók üldözése még most is folyik. — Lehetetlen, hogy így az ellenzék fedezze a kormány részéről fennálló erkölcsi deficitet.

Vihar

Apponyi Albert: Ez egyes egvének kívánságos elbánásban részesülnek, így például a Club kávéházi gyilkosok, a tatai kastélyba betörő emberek.

Bethlen István miniszterelnök: Erről nem is tudok semmit.

Óriási vihar tört ki e szavaknál, gunyos nevetés és elenzéken. Rakovszky István és a miniszterelnök izgatottan kiált közbe, a beszédből egy szót sem halani. Mikor esend támad Szabó József (budapesti) közbekiáltja: Rakovszky István nem kapott amnesztiát.

Rakovszky István: Nem is kell!

Gömbös Gyula: Meg se érdemli! A nemzet ellen merényletet követtek el!

A vihar még jobban fokozódik.

Az elnök hiába rázza a csendőt, gróf Apponyi Albert percenkig nem tud szóhoz jutni.

Mikor a csend helyreáll, az elnök Gömbös Gyulát rendreutasítja.

Rakovszky István: Hejyes!

Az elnök: Rakovszky Istvánt is rendreutasítom.

Apponyi tovább folytatja beszédét a tatai kastélyban törtétekről, ami, amint mondja, köztudomású volt.

Bethlen István miniszterelnök: Kitalált mese. Teljesen tudatosan találták ki, hogy a közönséget félrevezessék.

Óriási vihart keletett a miniszterelnöknek ez a közbeszólása.

Gömbös Gyula: (Rakovszky felé): A nemzet ellen merényletet követett el!

Sokrópátkai Szabó István: Forradalmár! (Nagy zaj a Ház minden oldalán)

Rakovszky valamit Gömbös felé kiált, de a nagy zajban nem lehet érteni, hogy mit.

Gömbös Gyula: Csak a kötelességem teljesítem önökkel szemben!

Állandó nagy zaj, az elnök folyton csendet, majd úgy Gömböst, mint Rakovszkyt rendreutasítja.

Gömbös Gyula: Méregkeverő társaság!

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Rupert Rezső: Megjelent a diktátor!

Elnök: Miért utasítsam rendre?

Rakovszky István: Azt mondotta, méregkeverő társaság!

Gömbös Gyula: Igenis, azt mondtam!

Elnök: Gömböst rendreutasítja. Hosszantartó nagy zaj, amelynek lecsillapulta után

Apponyi folytatja beszédét: Szóvé teszi az Athenaeum lerombolását, majd röviden összefoglalja feltételeit és ki nyilváníti, hogy azt a támogatást, amelyet közgazdasági tekintetben hajlandó nyújtani, milyen feltételekhez köti.

A kereskedelem terén követeli a monopóliumok megszüntetését. A közgazdasági kérdéseket nem lehet a közjog szempontjából tárgyalni, de felekezeti szempontból sem. Minden erejével azon lesz, hogy a haza veszedelmes helyzetében a differenciákat elhárítsa.

Ezután a szocialistákról beszél és szerencsének tartja, hogy a szociáldemokraták állandó érintkezésben vannak a polgári pártokkal és nem gondolnak arra, hogy külön világot képeznek. Nincs külön észjárásuk és így bizonyos együttműködés a polgári pártokkal létrejöhet. Nem akar a kommunizmussal, a Károlyi-forradalommal foglalkozni, nem akar szemrehányást tenni a szociáldemokratáknak. Odáig ő együttmegy a szocialistákkal, ameddig a szabadságjogokat védik és amíg a szocialista szervezetbe nem tartozó külön dolgokat meg nem támadják, de akkor, ha az ellenkezőjét teszik, teljesen szembe kerülnek egymással.

Hosszasan bírálja a kormány választói jogi rendeletét, amelyet törvénytelennek tart. A nyílt szavazás fenntartása tekintetében egyedül állunk egész Európában és az egész művelt világon. Akármilyen tetszetősen adják elő a nyílt szavazást, azt csak azok fogadják el, akik bizonyos választókat arra akarják bírni, hogy rájuk szavazzanak. Az ország megmentésének érdekében támogatását ajánlja a kormánynak, de iránta bizalommal nem viseltetik, a javaslatot nem fogadják el. (Zajos éljenzés, a szociáldemokraták szintén tapsolnak, sőt néhányan a jobboldalon is.)

Klárík Ferenc a salgótarjáni választásokkal kapcsolatos visszaélések miatt interpellál. A főszolgabíró elkoboztatott önkéntes adományozás útján befolyt pénzeszegeket, amelyek a szociáldemokrata párt tulajdonát képezték, házkutatásokat tartott, elkobzott könyveket, amelyeket a cenzura átengedett és ezelőtt 8 évvel jelentek meg. Két embert 6 hónapi börtönnel sújtott. Egy Bárány nevű főhadnagy bevitetett egy Bleyer nevű szavazót.

Propper Sándor: Bleyer! Rossz neve van!

Klárík Ferenc: Zsidó! (Derűtség.)

Klárík Ferenc: Erre a szegény polgárra a főhadnagy huszonötöt veretett, aminek megírténte után, hogy el ne felejtse, még ötöt veretett. Kijelentette, ha ez az eset megismétlődik a Népszavában, akkor Klárík képviselő urat immunitásával együtt megbotoztatja.

Belitska Sándor: Honvéd vagy csendőr volt az illető!

Klárík Ferenc: Katonatiszt volt.

Belitska Sándor rövidesen válaszol, kijelenti, ha katonatiszt volt az illető, feltétlenül el fog járni az ügyben, bár ez csak egyéni akció lehetett, mert a szociáldemokrata párttól is azt a jelentést kapta, hogy a honvédség a legkorrektebbül viselkedett. Ha csendőr volt az illető, nem tehet semmit, mert akkor a belügyminiszterhez tartozik az ügy.

Rakovszky Iván szintén válaszol, hogy a főszolgabíró 6 havi börtönt adott volna, ehhez joga nincs. Kéri, hogy az elzárt emberek felebbezzenek s ha hozzá fog kerülni az ügy, meg fogja vizsgálni. Ami a pénzeket illeti, kijelenti, hogy amíg a nyomozás le nem folyt és a jelentések hozzá be nem érkeztek, addig nem intézkedhet.

Klárík Ferenc a belügyminiszter választát nem veszi tudomásul, mert ilyen alapon, amíg a nyomozás lefolyik és a jelentések berkeznék, a lezárt emberek leállik a 6 hónapot. A Ház a választ tudomásul veszi.

Ülés vége 5 órakor.

A szegfűcsokrok „tette”

Megírta a Debreczeni Független Ujság, hogy a múlt hét szombatján a debreczeni államrendőrség elkobozta azt a két vörös szegfűcsokrot, amelyet János Zoltán és Györki Imre képviselőknak rendelt ismeretlen egyén s amelyeket a Nizza virágkereskedés kirakátaban elhelyezett. Még az elkobzás napján megindult a rendőri nyomozás az „ízigató” csokrok rendelőjének kiderítésére s egy heti nyomozás után ma eredményt ért el a nyomozást vezető Kovács Péter detektív.

Megállapítást nyert ugyanis, hogy a csokrot Müller Antal Tótki-utca 52. szám alatt lakó szabómester rendelte. Beidézték a rendőrségre, hol Papp Lajos rendőrfogalmazó ma délelőtt kihallgatta.

A rendőri nyomozás még tovább folyik és különösen a Munkás-Ottihon bankettjén elhangzott képviselői beszédek tartalma után tudakozódik a rendőrség.

A csokorrendelő szabómester ellen az államrendőrség eljárást tett folyamatba s most az ügyesség előtt fekszik az akta. Előreláthatólag a jövő héten fog a vádtanács Müller Antal csokorrendelési ügyében dönteni.

Vértessy Testvérek
autogarázs, gépjavitó-műhely **Berautok**
Hatvan-u. 53. Telefon interurbán nappal 934., éjjel 979. minden időben megrndelhető k. Mindennemű gépjavitás, autogénbevezetés.

Ujabb bérmozgalom a kefégyárakban

Alig pár hete, hogy a kefégyári munkások bérmozgalma rövid sztrájk után megegyezéses alapon elintéztést nyert. A debreczeni kefégyárakban ma újabb bérjavítási mozgalmat indítottak a munkások. Még az elmúlt heten 50 százalékos bérmelést kérő memorandumot terjesztettek a Falk- és Stern kefégyárak igazgatóságára elé, amelyet azonban nem mutatkoztak hajlandóknak a kívánt béremelés megadására.

A Falk-kefégyár 17 százalékos emelés elől nem zárkózott el, a Stern-kefégyár azonban ezt is csak olyan feltételek mellett hajlandó megadni, ha az eddigi 8 órás munkaidő helyett a 9 órás munkaidő rendszert léptetik életbe a munkások.

Miután a munkások házilag nem tudtak megegyezni igazgató-ságaikkal, ma hivatalos békéltető tárgyalásokat kértek az ipariigvosztálytól, mely hétfőn délután 6 órára hívta össze a feleket tárgyalás céljából.

Idény zöldségek
(ugorka, cinkorbarsó, kaliforniai, párga) ::
Gerbeand üdítő és csokoládé
CSANAKNAL.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban:** a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Nagy Lajos vallásztanító lelkész, délután 5 órakor Felker János segédlelkész, a Kistemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész, délelőtt 11 órakor dr. Lencz Géza egyetemi tanár, délután 3 órakor Konrád Zoltán h. lelkész, a Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Varga Jenő segédlelkész, d. u. 5 órakor Uray Sándor lelkész, az Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Konrád Zoltán h. lelkész, délután 3 órakor Nagy Lajos vallásztanító lelkész, az Ispótyaliban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Papp Géza lelkész, egyetemi fogalmazó, délután 5 órakor Márton Sándor segédlelkész, a Homokkertben délelőtt 10 órakor prédikál Nagy István vallásztanító lelkész. A Templomegyesület vegyes énekkarának tanítási órái: hölgyek részére csütörtökön este 7—8-ig, a férfiak részére szombaton este 7—8-ig. Mindenkor a kollégium ének- és zenetermében.

AAz ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3. sz.) az istentiszteletet folyó hó 9-én vasárnap d. e. 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

— **Uj mérnök.** Freund István, dr. Freund Jenő ügyvéd fia az építészmérnöki vizsgát kitüntetéssel tette le Brinnben.

— **Életbelép a közüzemi pótlék.** A törvényhatósági bizottság mai közgyűlése keresztül-vitte azokat a módosításokat, amelyeket a belügyminiszter kívánt és intézkedett, hogy a tanács a közüzemi pótlékról szóló szabályrendeletet életbe léptesse.

— **Szocialista műkedvelő előadás.** A debreczeni szociáldemokrata párt július hó 9-én d. u. 5 órakor kitűnő műsorszámokkal műkedvelői előadást rendez, melyet reggel 4 óráig tartó táncmulatság fog követni. A belépő-díj a műkedvelői előadásra személyenként 25 K, a műkedvelői előadásra és táncmulatságra együttesen pedig személyenként 40 K.

Németország végleg fizetéseképtelen

A német kormány moratóriumot kér

London, július 7. Az alsóházban ma a pénzügy miniszter kijelentette, hogy Németországot véglegesen fizetéseképtelenné tartja.

Moratórium

Berlin, július 7. Illetékes helyről közlik, hogy a birodalmi kormány moratórium kérésére határozta el magát, hogy a készpénzintézet hosszabb időre szünetelttesse és így lélekzethez juthasson. A tárgyalások már megindultak. Fischer és Schröber államtitkárok Párisba utaztak, hogy a jóváhagyó bizottság tagjaival értkezésbe lépjenek.

— **Házasság.** Kálmán Klári és Sebők Béla (Nagyvárad) a mai napon házasságot kötöttek.

— **Debreczeni cipésmesterek Termelő és Értékesítő Szövetkezete** egy szakképzett munkavezetői állásra pályázatot hirdet. A pályázni óhajtok igénymegjelöléssel f. hó 13-ig Barna Mihály, Miklós-u. 5. sz. alá adandók be. Igazgatóság.

— **Eljegyzési hír.** Kupferstein Béla gazdálkodó lányát, Gizikét (Debreczen) eljegyezte Reich Ferenc (Debreczen).

— **Orvosi hír.** Dr. Barta Gyula belgyógyász és ideggyógyász gyakorlatát Péterfia-utca 15. sz. alatt ismét megkezdte.

— **Gyermekelőadás a Varázs Színházban.** Az Arany Bika-színházban ma délután 5 órai kezdettel külön gyermekelőadás lesz, amelyen Dürrer meseter csupa kacagató, vidám büvészetet fog produkálni. Mint-hogy ijvesmiben nagyon ritkán van része a debreczeni gyermekvilágnak, ne mulassza el senki gyermekének megszerezni ezt a kivételes örömet. A helyvarak olcsók.

— **Jó írásu ügyes kisasszonyok** felvétetnek a Kalapüzem felvételi irodájába. Piac-u. 9.

— **Egy jókarban levő két sültös** használt sparchert eladó. József kir. herceg-u. 39.

— **Ne vásároljunk szódásüveget.** A tegnapi szibvásáron egy asszony egy szódásüveget akart eladni, azonban megjárta, mert fejelentés érkezett ellene a rendőrségre, ahol orgazdaság miatt indult meg ellene az eljárás.

— **Értesítés.** Értesitem a gazgközönséget, hogy a hortobágyi legelőre kihajtott jószágokról az összeírás szétküldetett, az ellene felmerült kifogásaikat a városi számvevőség 20. sz. szobájában f. évi július hó 23-ig annyival is inkább tegyék meg, mivel az ezentuli felszólamlások figyelembe nem vétetnek. Kondor főszámvevő.

— **Katonazenekar hangverse nye.** Ma este fél 9 órai kezdettel a H. honv. gy. e. zenekara Nöth Antal ezredkarnagy vezetése mellett nagy hangversenyt rendez a Bika-kávéházban. Belépő-díj személyenként 20 K. Tisztek részére 10 K.

Legszebb kalapok FRANK EDÉNÉL.

Bajorországban minden esendes

München, július 7. (A Debreczeni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Az a hír, hogy Münchenben kiküldötték volna a monarchiát, légből kapott. Bajorországban a nap aránylag nyugalomban telt el. Dr. Köster német külügyminiszter tudatta Müller bajor követtel, hogy a birodalmi kormány Münchenbe tiltakozó jegyzéket küldött a bajor kormány-nak az ellen a nyilatkozata ellen, hogy a birodalmi elnöknek a kivételes rendszabályokat életbe léptető rendeletét Bajorországra érvénytelennek tartja.

— **Tilos meztelenül fürödni.** A debreczeni államrendőrség kihágási bírósága Szabó Miklós 58 éves Arany János-utca 23. szám alatti lakost 400 korona pénzbírsággal sújtotta, mert a Csoinakázó-tóban meztelenül fürdött.

— **Elsőrangú modern és legnagyobb molykár elleni biztosító és megóvó beraktározási vállalat.** Végh Gyula szücsmeister, Debreczen, Ferencz József-utca (Piac-u.) 4. Telefon 593.

— **Hölgyek arcáról szeplőt, májfoltot, hajszálakat eltávolít végleg.** Arcmasszázs, mely üdít, fiatalít, bérletben kapható. „Vénus” kozmetika, Széchenyi-utca 16.

— **Gyermeke ép termetűt** menti meg, ha „Amerikai” egyenestartót rendel Goldstein Karolinánál, Miklós-u. 5.

— **Bőröndök, utazási cikkek** utányos árban Feuerman bőrröndösnél, Piac-u. 44. szerezhetőek be.

— **Aranyért, ezüstért és briliánsért legmagasabb árat fizetünk.** Welsz Mihály és Társa, ékszerészek, Püspöki-palota.

— **Harisnyákat, kötött blouzekat** a legolcsóbban készít Bejváts harisnyagyára. Üzlet Piac-u. 18.

— **Tűkőrgyártás, üvegesítés, kirakatok fűkrözése.** Sipkovics üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

Schiffonok
vásznak, zephirek, damastok, kanavász és inleffek, ágy- és asztalterítők nagy választékban
FRIEDMANN IGNÁC
ÉS FIAI női divatruházában
Piac-utca 65.
Turul cipőüzlettel szemben.
„Liliom” vásznak.

Legolcsóbb árak
FELDHEIM és WEISZ
posztószerszámokban
Piac-utca 73. sz.

Az őszi idényre már gyapju öltöny és télikabát szövetek
nagy választékban
Feldheim Dezsőnél
Piac-utca 67. sz.

— **Kalapok,** sapkák, uri divat árak, legszebb választék Frank Imrénél, Piac 43.

— **Fagyalt,** jegeskávé és friss sütemények állandóan kaphatók Körös cukrászdájában, Csapó-utca 20.

— **Puch kerékpárok,** gummik, alkatrészek érkeztek Mollár Testvérekhez, a Nagytemplomnál. Telefon 7—27.

— **Tekintse meg Huszty András műtermét,** hol fényképek legmodernebb kidolgozásban is készülnek. (Egyház-tér 3.)

— **Royal-kávéház** terraszán ma és mindennap délután 5—7-ig, este 9-től záróráig Serafini fővárosi szalonzenekar **Jazz Band** játszik.

— **Szalmakalap,** panama ing, divat nyakkendő megérkezett Werner Sándor, Piac 51.

— **Eladó egy igen szép kidolgozású hálószoba,** József kir. herceg-u. 38. sz. a.

— **Gyakorlott gyors- és gépröndöt** keresünk. — Ajánlatok Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r.-t.-hoz Piac-utca 34 adandók be.

Ha pénzt akar megtakarítani,
olyanra el az
APOLLÓ divatruház
Debreczen, Piac-u. 67.
(Miklós-utca sarok.) legújabb árjegyzékét:
Rumburgi vászon méterenként K. 150-tól feljebb
120 cm. széles gipszruha 250.-
„ „ „ „ „ „ 380.-
80 „ „ „ „ „ „ 180.-
Sziartó karton és zsef 150.-
120 cm. széles gabardin szövet 480.-
„ „ „ „ „ „ 750.-
140 „ „ „ „ „ „ 700.-
130-140 cm. széles női akát szövet 600.-
Divatszalmák minden színben, harisnyák, fűrés és női fehérneműk, fürdőruhák, gyermek-zoknik, szobakelcekek és papírcikk nagy választékban.

SZÍNHÁZ.

Színházi iroda hírei:

Kacagott az egész nézőtér tegnap este az aranykalas előadásán. A darab beállítás, a szereplők művészi játéka élen Vendrey tatával és Kardoss Gézával csaknem egész este végig nevette a közönséget. Az aranykalas vasárnap este kerül utókéra színre.

Vasárnap délután az ezred apia fog még egyszer színre kerülni Vendrey vendégfellép-tével az eddigi szereposztással. Kardoss Géza, Szigeti, Rubinyi, Heltay, Zoltán, Kálmán Mancsi fellép-tével.

Sándor Mátyás, Jules Verne magyar tárgyú regényének első és második része egy előadásán az Apollóban. Előadások 4, fél 7 és 9 órakor. Jegyelövétel.

Hétlőn és kedden mutatja be az Apolló Sándor Mátyás III. és IV-ik befejező részét fél 7 és 9 órakor.

A Hármas testőr a Vigszínház-mozgóban. Dumas Sándor világhírű regényét tette élővé Pathé-cég, amikor a Három testőr csodálatosan szép és nagyszabású filmjét megalkotta. Evvel a filmmel csak a Hindu siremlék vetekedhetik, amelyről pedig a szakemberek is elismerik, hogy e téren a legnagyobb. A lovag és a lovagiasság győ-

nyörű korát látjuk a Három testőrből, vissza vágyva az a romantikát, amely felejthetetlenül bájosá teszi e darabot. D'Artagnan, Athos, Porthos és Aramis muskétások mellett fellevenedik a francia udvar hódító fényével, eselszövényeivel, amelyek a világ egyik legnagyobb intrikusa és államférfia Richelieu körül szövődnek. A bibornok és hűséges zsoldosa Rochefort gróf lehetetlenné akariák tenni a királynét, de e törekvésükben megakadályozzák őket D'Artagnan, a derék goscognei és bajtársai a három testőr. A darab négy részből áll. Az I. rész kimagaslóbb fejezetei: *A nagy fogadó, Trévillé ur muskétásai és A királyné ruhátárosnője*. A II. rész: *A gyémánt kapesok, A királyné becsületéért, Az udvari bál*. Klasszikus rendezés, csodaszép fölvételek és művészi játék teszik e filmet legnagyobbá, ami vásznan csak bemutatható. Az I. rész július 12. és 13-án, a II. rész július 14. és 15-én kerül színre. A közönség támogatását óhajtja a Vigszínház honorálni akkor, amikorra ezt a filmóriást nagy áldozatok árán megszerezte. Kérjük a közönséget, hogy a remélt nagyobb látogatottságra figyelemmel, belépő jegyét már most biztosítani legyen szives. Jegyelővétel a pénztári órák alatt. Kedvezmények érvényben.

Dürer Varázs-színháza. Kétféle mulatságban volt része tegnap a közönségnek az Arany Színházban, ahol Dürer mester szédületes büvészetet produkált megéppő humorral konferálva az egyes számokat. Volt kacagás bőven és sokat tapsolt a közönség a bámulatos ügyességén, amellyel Dürer egyik csodálatból a másikba eítette a nézőteret. Amvi bizonyos, hogy Dürer előadása mindenképpen érdekes. Az öt részből álló műsor magasan felette áll az eddig látott büvészműtáványoknak. A kétféle előadás híret persze hamar szétviszik a városba és így bizonyos, hogy kapósak lesznek a jegyek az összes előadásokon. Ma 5 órakor olesó helyárrakkal gyermek előadás. 7 órakor mérsékelt árú előadás 15 koronától 50-ig. 9 órakor a helyárrak 20 koronától 60-ig. Jegypénztár d. e. 10 órától és d. u. 3 órától.

A párisi botrány és Ha egy férfi igazán szeret kerül színre vasárnap a Vigszínház-mozgóban. E két elsőrangú amerikai slágerdarabot, amely 10 felvonásból áll, egyszerre mutatjuk be. Az emberi indulatoknak teljesen hű képe tárul a közönség elé a szereplő színművészek játékában. A darabok kiállításának nagyszabású, cselekményei érdekesek. Bemutatjuk még a **Három testőr** gyönyörű előjátékát. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Hívős helyiség.

Hétfőn és kedden. **Dráma a Wall-streeten**, vagy a **Bosszú démona**, egy szerencsétlen házasság története 5 felvonásban. Megelőzi **Fatty**, mint bálkirály, elsőrangú amerikai burleszk. A fődarab a legszebb Goldwin-film, valódi remeke az amerikai filmgyártásnak. **Vigszínház-mozgó.**

SPORT.

A DVSC jubileuma

Husz éves határkőnél áll ma a DVSC és nyugodtan tekinthet vissza a multira, melyet a szabadtéri sportokért harcolva küzdött végig nem egyszer fenyegetve a megsemmisítéstől. A jubileum fényességéhez híven, fényes programot is ad ma a DVSC. Programba illesztette a szabadtéri sport minden nemét, hogy tovább menjen megkezdett útján és az emberek további ezreit hódítsa el a kávéháztól, korezmától a sportnak.

Szombaton délután nívós birkozóverseny volt, míg vasárnap délután 4 órakor atletikai versenyt rendez a DVSC. Országunk legjobb atlétái Kuruncsy, Juhász, Csejkey, Eördögh, Haluska, Fonyó, Csitbay, Grosz fognak egymással és vidékünk legjobbjaival az elsősegért küzdeni. Különösen érdekes és idegizgató lesz a 4x100 méteres vidéki staféta, melyben a DTE, DEAC, Move DSE, DVSC, Miskolci VSC és Diósgyőri AC fognak küzdeni a pálmáért.

Az atletikai verseny után a budapesti Törekvés futbalcsapata mérkőzik a DVSC legénységével.

Vasárnap délelőtt 9 órakor díszkönyvillést tartanak a jubiléumok, majd 11 órakor nívós matiné lesz a Csokonai-színházban, amelynek színpadján Kálmán Mancsi, Székely Zizi, Helgay Andor és Unger István színészeket kívül a DVSC kiprobatált művészgárdája fog pár kellemes órát szerezni a közönségnek.

A matinéra reggel fél 9 órától árul a színházi pénztár jegyeket, az atletikai versenyre és a futballmérkőzésre a Diósgyőri pályán váltható még jegy korlátozott számban a délutáni órákban.

A Törekvés csapatösszeállítás. A Törekvés csapata ma este a gyorsvonattal megérkezett Debreczenbe. A csapatot Fischer Mór, az egyesület elnöke kíséri. Csapatösszeállításuk a következő: Lantos — Vass, Horváth — Pruha, Hajós, Siegl — Szántó, Kauczky, Wetzler, Bartos, Weisz, tehát Hírzer kivételével a teljes első csapat.

Megérkeztek a bálnokatléták. A ma esti gyorsvonattal a DVSC jubiléus versenyén induló atléták közül az MTK gárda megérkezett. Itt vannak: Kuneczy, Juhász, Grosz, Fonyó, Kainráth, Székely, míg Csejkey és Haluska (BEAC) holnap érkeznek, míg Eördögh (BEAC) már tegnap megérkezett.

A MKASE ióképességű csapata ma délután Nyiregyházán, a NyTVE csapatával játszik barátságos mérkőzést.

„A legjobb vidéki csapat”. Ma délután bonvolították le a DVTK-DKASE mérkőzést, mely hivatalosan lesz eldönteni, hogy melyik csapat kerül a „legjobb vidéki csapat” címért folyó küzdelem döntőjébe. Az

egész keleti kerület szeme ma a DKASE bajnokcsapatán függ, mert tőle remélik, hogy a sok esorbát, mit a kerület sportja ellen az évben szenvedett, kiköszörül. Reméljük, hogy a DKASE és a DVTK között fennálló tagadhatatlan tudásbeli különbséget ellensúlyozni fogják a debreczeni fiúk felkesedéssel és győzni akarással. Ebben az esetben a siker nem maradhat el és a jövő vasárnap a DKASE a Pestszentlőrinczi AC-Szegedi AK nemes győztesével fog küzdeni a „legjobb” címért.

Nagy jövője

kereskedelmi vállalatokhoz 1—2 millió korona tőkével rendelkező társ keresetlik. Irásbeli ajánlatokat **„Biztos jövő 1000”** jellegű kiadó továbbít.

Újból kapható

RAPIDOL legjobb fémtisztító a világon Magyar Rapidol, Budapest VII.

Telefon: József 139—33.

Helyben képviselve: Grünberger József cég által, Piac-u. 58.

259/922. vh.

Birói árverés.

A debreceni kir. birtóságnak 1922. Pk. II. 7920/2. sz. végzése folytán Debreczenben Piac-utca 49. sz. a 1922. évi július 11-én d. u. 4 órakor 1200 koronára becsült részvényekből álló ingóságok elárvereztetnek. Debrecen, 1922 június 25.

Lőrincz Endre kir. bir. végrehajtó.

Egy jókarban levő amerikai verseny kocsit és egy alig használt könnyű ekkós kocsit eladó.

Simonffy-utca 57.

TELEFON 12-90. Kizárólag galiciai származású TELEFON 12-90.

petroleum, motorbenzin, autóbenzin, gyógybenzin, gép kenőolaj, hengerolaj, gépszir, motorhajtóolaj (nyersolaj) és kocsikenőcsöt debreceni telepéről és Budapestről bármely mennyiségben a legolcsóbb gyári árral és legjobb minőségben szállít **Gold József Debrecen,**

Verbőczy-utca 2. (Keresk. és Iparkamara épület) A „Gallia” Société Anonym des Produits Petrols Paris csoportjába tartozó Magyar Olaj- és Vegyipar Részvénytársaság Budapest egyszékhelye. — Vesz petróleumos és olajos hordókat!

A legújabb

lakásrendelet

mihelyt a nemzetgyűlés által kiküldött bizottság letárgyalta,

még aznap megjelenik

dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarázatával és jegyzeteivel ellátva a Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. — Előjegyzések már most elfogadhatók. —

Varrónó

ki már önálló volt, ajánlkozik házakhoz. — Vidékre is elmegy.

Juliette Schwinde

Piac-u. 56., Kiss Ferencnél.

Dollárt,

Leit, arany és ezüst érméket a legjobban vált be:

KACANDER bankiroda

Hunyadi u. 12. Telefon 754.

Nagy forgalmu vidéki

rőfös, rövidáru,

fűszer üzlet

főtéren lakással együtt sügösen átadó, eselleg áruval. — Cim a kiadóhivatalban. —

Varga-, cser- és bükk hasáb tűzifa

vagon-tételben kapható

Pollák Zsigmond-nál Debrecen, Miklós-u. 13. Telefon: 441.

A legtokéletesebb gyors- és rendes **fényképek**

készülnek **TAKÁCS** műtermében, Nagycsárd. Műterem állandóan nyitva!

Egészséges testben - ép lélek csakis úgy lakozhatik, ha testi épségünket

Brázy kitűnő sósborszeszenek használata révén biztosítjuk!

Hornyatsek István
 üveg-, porcellán- és háztartási
 cikkek kereskedése DEBRE-
 CZEN, CSAPÓ-UTCA 1. SZ.
 Képervezés, üvegezés. — Kész
 a lak nagy választékban
 (Volt BLATTNER féle üzlet)

ELEKTRA
 elektrotechnikai vállalat
 tulajdonos: GOLD SÁNDOR.
 Villanyvilágítás, motorok, csongó
 berendezéseket, javításokat legjütá-
 nyosabban készít. Debreczen,
 Hatvan-utca 2. I. em.
 Telefon: 895

„KÜRTI” CIPŐKRÉN
 elsőrangú hékebeli minőségben
 ismét kapható minden jobb
 üzletben. Magyarországi egyed-
 árúság FLEISCHER MÓR.
 Központi Iroda Debreczen, Hatvan-u. 38

Mézet olajos magvakat,
 olajat, kölest és
 mindennemű ::
 mezőgazdasági ::
 terményeket ::
 legelőnyösebben vásárol
 — minden mennyiségben
GOLDSTEIN NÁNDOR
 termény-, olaj és gyarmatáru nagy-
 kereskedő Debreczen,
 Arany János-u. 2. Telefon 10-07.

Dr. REX-FÉLE
Eucalyptus
fogszappan
 Erősen habzó de-
 sinficiáló fog- és
 szájpótló szer. A tu-
 busos fogkrémek-
 kel ellentétben öl-
 motnemtartalmaz-
 hat. Olesó — kel-
 lemesen — biztos
 hatása. Gyártja és
 forgalomba hozza:
Dr. Rex Chemiai Gyar és
Gyógyszerárú nagykereskedés
Részv.-Társ. Debreczen,
 Városház épület. TELEFON 292.

FÉMONTÓDE!
 Bronz, réz, alumínium,
 cink stb. öntését vállalom
PAULO FERENC
 :: Zápolya-utca 13. szám. ::
 Telefon 430. Telefon 430.

Akác szőlőkaró
olcsón kapható a
„Turul” fatelepen
 Ujvárosi-utca 5. (A Nagy-
 Mester-utca végén, közvet-
 len a csapatkórház mellett)
 Városi Iroda Csapó u. 8.
 Telefon 12-91. és 6-39.

Megnyilt ... **Welszhaus Dezső és Társa** ...
uj üzlet!
 Piac-u. 9. sz. a. Közellátási épületben.
 Ahel franciá zellerek, festő kelmék, dollnek,
 harisnyák legolcsóbb árban beszerezhetők
 :::::: Kérem a cégre ügyelni! ::::::

Jancsó Testvérek
 műbutor-, asztalosárú és fakoporsó gyára
 TELEFON 10-35. DEBRECZEN TELEFON 10-35.
 Kész butorok a butorüzletben: Csapó-utca 17. sz., szin-
 házi átjáró. — Mindenféle megrendelések a gyártelepen:
Bárca-utca 3. a. vétetnek fel. — Foglalkozik mindenféle
 famegmunkálásokkal, tömegcikk készítésével és bármilyen
 butor- és épületmunka készítésével. Költségvetéssel szolgál.

400 jr. garantált cérna
 óriási mennyiségben érkezett.
 Szallagok, himnások, haris-
 nyák gyári lerakata ::::::
CSILLAG ADOLF
 Bádógos-u. 1. — Tisza-palota.

Száraz tűzifa
 aprítva, hasábosan ölenként és vagon-tételben
 Deszka és fűrészelt áruk. Dara-
 hos és oltott mész. Fedéltemez.
 cserép, téglá, cement, gipsz, nád, beton
 homok azonnali szállításra beszerezhető —
Bartha fatelepen,
 Ispottály-utca 3/b. Telefon 785.

Van szerencsém a vevő közönség figyelmébe
 ajánlani kocsiraktáram megtekintését, melyben
 raktáron van — a legkénye-
 sebb izléseknek is megfelelő
uj és használt kocsik
 Uj megrendelést és javítást bármilyen ki-
 vitelben olcsón és pontosan eszközölök.

Neuländer
kocsigyár
 Erzsébet-utca 28.
 Telefon-szám: 11-47.

GÉPOLAJ, BENZIN, NYERSOLAJ

Kocsikenőcs, hengerolaj, pe-
 roleum, gépszir (tovotte) stb.
 debreczeni raktárból leg-
 előnyösebben beszerezhetők
Bleyer Andor
 Hatvan-utca 53. - Telefon 7-28.

Mindenkinél olcsóbban
 a legmodernebb kivitelben készit
féra ruhákat
 saját és hozott szövetekből. Szives
 partfogást kér **KELEMEN**
JÓZSEF uriszabó Gyöngy-
 virág-u. 2., a kórház közelé-
 ben Tisztviselőknék és vasutasoknak
 árengedmény!

BRÓDI MIKLÓS
 ÉKSZERÉSZ MŰTERME
 VÁGI ISTVÁN művezető.
 Megnyitlik július hó közepén
 Piac-utca 73. szám alatt

ANTILOP
 és glassé kalap és ruha díszítésére minden
 bőrök kalap és ruha színben kapható
Schön Sándornál Keztyű, kötszer, és
 orvosi műszertára
 PIAC-UTCA 14. SZÁM ALATT. CSAPÓ-UTCA SAROK.

Uj vas- és faredőnyök
 kaphatók **FEKETE LAJOS** Debre-
cen, Piac-utca 66. sz.
 Telefon 737. Ócska redőnyök javítását és jókarban
 tartását garancia mellett elvállalom. ::::

Gép-, hengerolaj, gázolaj
 hordó tételben, kocsikenőcs 25 kgr.-tól feljebb, benzín
 nagyban és kicsinyben legolcsóbb napi áron beszerezhető
Mayer és Moller Rt. bizományi lerakataiban, Piac-u. 42.
Pannonia garage. Bródy és Gyarmathynál. — Keres-
kedőknek budapesti gyári ár. :::::: Telefon 299.

Lengyel
KELMEFESTŐ
Fest! Tisztit!
 Mindennemű ru-
 hákat legszebben
Csapó-utca 95.
Széchenyi-u. 18.

LOSONCZI ARTHUR
 saját készítményű
munkásruha
kereskedése
Széchenyi-u. 30.
 Kalóca—bajai gyapjukendő-
 gyárak egyedüli képviselése.

LEGOLCSÓBBAN
E Lindenfeld J. Jenőnél
G Debreczen, Gróf Dégen-
O feld-tér 7. sz. a. vásárolhat
L Lenolajkencét
C Zománclakot
S Terpentin-t
Ó Terpentinpótlót
B Padióolajat —
A s minden e szak-
N mába vágó cikkeket

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
PAULO I.
 Telefon: 13-65

Schuschitzky János
 :: és Társa ::
 szénnagykereskedés
 DEBRECEN, Szent-
 Anna utca 7. szám.
 Szállit:
 porosz- és
 belföldi kőszent, kokszt,
 tűzfát szobafűtési és ipari
 célokra.

A Mezőgazdasági és Állatforgalmi
 Részvénytársaság
1921. évi I. rendes közgyűlése
 1922. évi július hó 18 án délelőtt 11
 órakor lesz Debreczenben az Általá-
 nos Forgalmi Bank r.-t. helyiségében
 (Ferenc József ut 32 sz.) megtartva,
 melyre a társaság részvényeseit tisz-
 telettel meghívja
 az igazgatóság.

Napirend:
 1. Az igazgatóság és a felügyelő-
 bizottság jelentése a lefolyt üzletév-
 ről, az 1921. évi mérleg megállapi-
 tása és a felmentvény megadása
 iránti határozat.
 2. Felügyelő-bizottsági tagok vá-
 lasztása.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-
 bizottság díjazásának megállapítása.
Figyelmeztetés: A mérleg és
 mellékletei az üzleti órák alatt a tár-
 saság hivatalos helyiségében meg-
 tekinthetők. A közgyűlésen csak azon
 részvényesek bírnak szavazati joggal,
 akik részvényeiket a közgyűlés tar-
 tamára legalább 5 nappal megelőző-
 leg a le nem járt szavanyekkel
 együtt az Általános Forgalmi Bank
 r.-t. debreceni pénztintézetnél letétbe
 helyezték.

APRÓ HIRDETESEK

Apró hirdetések ára hétéves 10 szög 15 korona, minden további az 1-30 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további az 2 korona. — Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további az 2 korona. — Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további az 2 korona.

Vétel.

Veszek fehérműveket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, bu-tort. Kaiser, Piac-u. 7.

Aranyat, hamisítogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi áron veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 27. Frohner-szállóca, épület!

Eladás.

Hálóok. ebédlők, konyhaberendezések keményfa és mindenféle modern bu-torokban nagy választék, a legolcsóbban beszeresethetők. — Mene-külteknek és tisztviselő-
nek árengedmény ki-zárólag Hausner Sim-onffy-utca 2/c. bérházi butorüzletében.

Paplanvarrodámban minden szakmabeli mun-kát készítek szépen, ju-tányosan. Kész áruk ál-landóan raktáron. Deb-reczeni, Kossuth-utca 11.

Házassulandók figyelmébe! Mielőtt bu-torait beszerezné, tessék az árak iránt nálam ér-deklődni. Fenyves, Piac 37. Kistemplombazár.

Száraz tűzifa

felaprítva és hasább állapotban, — hazaszállítva megrendelhető. — Cserép és téglá nagyban és kicsinyben. Cementlapok.

Fabehozatali és Ke-reskedelmi R.-T. telepén Pestl u. 2. sz. Telefon 13-95

20% olcsóbban mint bárhol! Hálóok, ebédlők, uri szobák, — konyhaberendezések. — plüsch diványok, hen-cserek, műasztalokok ál-tal stilszerűen elkészítve, kizárólag — Lelkovits butoráruházában besze-rezhetők. Simonffy-utca 6. sz. — Cégre, címre ügyelni!

Szőnyeg- és Gobelin-szövő tanfolyam új növendékeket felvesz József kir. h.-n. 40.

Amerikai, angol, német nyelvekből husz koronájával órákat adok. József kir. herceg-utca 60.

Jókarban levő teljes fűszerberendezés eladó Szilágyi Kálmán kereskedőnél, — Tiszalók.

Két gyorsjárású fiatal dupla **PONI** kocsival teljes felszereléssel eladó. Domahidy u. 13. sz. Homokkert.

Allg használt zsaket öltöny és egy sacco öltöny kö-zéptermetre eladó. Buj-dosó-u. 52. Homokkert.

Abroncsvas kapható a kiadóhivatalban

Vendéglői asztalok, Thonet székek, márvány asztalok, fapa-dok, kerfi összecsukható szál karosszékkel, — lukszus virágok ládában, fogasok, nagy tükör, — konyhakredencek, ágyak stélázisok eladók. — Buj-dosó u. 52. Homokkert.

Eladó egy igen szép kidolgozású: **használt hálószoba** József kir. herceg-utca 38. sz. alatt

Eladó ruhaszekrények, komót, ebédlőasztal, — divány, hencser, hintaszék, elő-szobafal, fésülködőtükör asztalkával, ágyak, ír-
asztal stb. Széchenyi-utca 8

Kerti összecsukható asztal karosszékkel, — villany csillár, márvány asztalok, lábszák, mokaifotel el-
adók. Domahidy-u. 13. Homokkert.

Jó forgalmas fűszer üzlet berendezés sel elkötözés miatt átadó. * Cím a kiadóban.

Két teljes hálószoba, egy ebédlőbutor és gyermek-kocsik eladók. Szent Anna-utca 44.

Női ruha varrodámban tanuló leá-nyok fizetéssel felvétet-nek. Gergelyné. Arany János utca 36.

Eladó egy teljes hálószoba be-rendezés és egy vas ágy. Homok-utca 3. szám. Sütőde.

Kereslet. Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zá-logcédulát vesz legma-gasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Tanuló fűszerüzletbe felvétetik. Lukács, Salétrom-u. 8. sz.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Deb-reczeni, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, fal-burkolati munkákat is.

Selyem harisnyák sarkalását, — talpalását, fejelését is el-fogadja a Paszomány-gyár, Piac 32.

Gärtner zongorahangoló Széchenyi-utca 15.

Elékelő debreczeni pénzirtózet gyakor-lattal bíró

könnyelő és levelező tisztviselőket, tisztviselőket és gyakornokokat keres. Ajánlatok „Jövő” jelűre a kiadóba küldendők.

Perlekt gépirónót, — lehetőleg gyorsírót keresünk azo-nnali belépésre. Műszaki Társaság, Hunyadi-utca 17., az udvarban hátul.

Kárpitos tanulók fizetéssel felvé-tetnek Szántó Zsigmond kárpitosnál, Zugó-u. 3. sz.

Pótvizsgára előkészít második keres-kedelmita alsóbb osz-tályu tanulókat. Simon-ffy-utca 16.

Egy jó házból való nő, aki pólvás gyermekkel tud bántani és egy, aki főzés-hez ért, azonnali belé-nésre felvétetik. Dégen-feld-tér 7. alatt.

Egy jó cipőfésűs rész ragasztó felvétetik. Miklós-u. 5., Berna.

Ein deutsches fräulein sucht-stelle zu ein oder zwei grösseren kinder — in feinem hause. Adresse: Rákóczi utca 14., — bei hausmeister.

Egy fiu szörmosáshoz felvé-tetik. Róth, Nyugati-utca 32.

Lakatos és vasesztergályos tanu-lókat felvesz a Preisler Gépgyár, Boldogfalva 6.

Gépmunkások és asztalos tanulók fel-vétetnek Weinstock bu-turgyár, Kélsővásártér 15.

Zongora-hangolást, javítást, — hosszú zongorák rövidi-tését elvállalja Liska, Bethlen 27.

Kefe és reibeli behuzók fel-vétetnek szonnal Fried-kefnél Nyugati-utca 32.

Magyar-német levelezés és gépirásban jártas fiatalember felvé-tetik a Stern kefégyárban.

Házmesternek gyermektelen házaspár felvétetik. Cím a kiadó-ban.

Tanuló felvétetik Glück, Péterfia-utca 76. Ugyanott mézet keresek megvételre.

Gyakorlott gépirónót felveszünk. Gyorsírók előnyben **Fejér és Ritter** okl. énitészek Simonffy-utca 7.

Gyakorlott könyvelőt és levelezőt (lehet nő is) keresünk. Pályázatok személyesen benyújtandók. Hajdume-gyei vasöntőde Hunyadi-utca 17.

50 hold prima feketeföld 6 éves bérletéhez. — melvhez a város kö-zelében levő korcsma bérlete is tartozik, tö-keerős társat keresek.

Bővebb felvilágosítás — Deák Ferenc-utca 6 szám alatt az ügyvédi irodában nyerhető.

KORONA KENYERGYÁR 18. sz. árjegyzéke Julius 9

Viszonteladónak for-galmi adó nélkül. : : : **Fehér kenyér 50 Közép " 48 Barna " 44 Zsemle " 320 Kifli " 300 Zsemle morzsa 80**

Gazdák figyelmébe! A hirneves „Simmering“ két vasu kézi motoros eke igen csekély benzinfogyasztással minden talajt szánt! Minden gépet hajt! Csépel és vontat! Kerületi képviselő Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár- és Bereg megyék részére: **Rahmer Sándornál** DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43. Telefon 962. Telefon 962. Több gép üzemben megtekinthető körze-temben! Kérjen ajánlatot!

Rézimunka anyagok, előrajzolások tervezése legmodernebb kivitelben, iparművészek től ál-landóan kaphatók **RUBIN FARKAS** özvegyénél, Kossuth-u. 15.

Darabos és oltott MÉSZ porland cement asbestpala bekebeli minőség. Karcagi cse-rép, kátránypapír és minden építkezési anyag legolcsóbb : : : beszerzési forrása : : : **Singer Lajos** Hatvan-utca 71. szám.

Vegyes.

Hencserek, diványok, matracok kö-szen kaphatók Debre-czenybe körpülösnél, — Halköz 8. Bőrgarnitúrák festését, — átdolgozását szakszerűen, olcsón ké-szítik.

Villamos gyógyászati, orvosi műszereket javítok, ké-szítetek, veszek, eladok, cserélek. Földvári Deb-reczeni Első Elektrotech-nikai Gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Elcserelném Miklós utca elején levő 3 szobás lakásomat bu-dapesti 3-4 szobás mo-dern lakással, ráfizetés-sel. Cím a kiadóban.

Villamos orvosi és gyógyászati készüléket — és műszert javít Kovács Lajos Kossuth-utca 29. Telefon: 11-70.

Gyermek kocsik teljes áttjavítását, fénye-zését, kerekekre gummi-huzást vállal Riesz Hen-rik kocsigyár.

Rőfösárut kereskedőknek olcsón elad **Teichmann Béla** kézműáru nagykeres-kező Debrecen, Piac-utca 83. szám.

Iparosok jó házi kosztot kaphat-nak Varga-u. 12. sz. alatt.

ELTÖRT

gépreseket, önt-vényeket — és lé-meket legszakze-rűbben és legol-csóbban hegeszt **Hunyadi László** autogénhegesztő és gépjavító műhelye **Csapó-utca 86. sz. Faragó-utca 1. sz.** Törtött szalmazó és törekrázó tengelyek hegesztése jótállással.

Elcserelném belvárosban levő 2 szo-bás lakásomat bárhol 3 szobával, lehet külsősé-gben is. Cím a kiadóban.

Vangor Antal épület- és butorasztalos **Csapó-utca 9.** Szép világos festett hálószobabutor eladó.

Középosztályokat felvételi, javító és magán-vizsgálatokra, német és francia nyelvet felelős-séggel tanít tanítónő. — József kir. herceg-utca 69. sz.

Villamos berendezéseket legol-csóbban készít **Welsz** villanyszerelői vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1292.

Szathmári asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó árajánlattal szolgál. Rá-kóczi 11.

Rustyák Béla kárpitos és díszítő el-vállal minden e szak-mába vágó munkát — olcsó árak mellett. Rá-kóczi-utca 1.

„FRICZI“

kalapszalokban a legszebb kalapok nagyválasztékban

állandóan kaphatók Városházával szemben.

Megnyit a Papp Gyula gőzmosodája Szalkai-u. 3. sz. alatt

A legújabb kiváló szép külföldi

Tapéta mintakönyv nálam megtekinthető és megrendelhető — helyben és vidékre.

SZERDAHELYI ADOLF szobafestő, Péterfia-u. 64.

Kereskedők figyelmébe! „**KORVIN**“ vegyészeti gyár gyártmányainak gyári lerakata **BERGER BENŐ** Meszena-u. 1. Telefon 398. Gépolaj, gépszir (tovotta), ír-
tenta, kékvíz, indigóoldat, polli-tura, apretura, cipőfehérítő, cipőkrémviasz, cipőszirta stb. legolcsóbb beszerzési forrása.